

اهمیت مطالعات مینرالوژیک بر روی سرباره های ذوب قدیمی در پاراژنز کانیهای فلزی

سید محمد امین امامی

دانشجوی دکتری در گروه مینرالوژی و کریستال شیمی در دانشگاه یوهانس گوتنبرگ، ماینز \ آلمان
مسئول گروه زمین شناسی و آرکئومتری در بنیاد پژوهشی پارسه - پاسارگاد، شیراز، مرودشت، محوطه
تاریخی تخت جمشید

E-mail: sma_emami@yahoo.de

چکیده

مطالعات آرکئومتالورژیک بر روی سرباره های قدیمی ذوب فلز در پاره ای موارد نشانگر وجود کانیهای ارزشمند دیگری در رگه اصلی معدنی می باشد. مطالعه بر روی پاراژنز کانیهای بوجود آمده در بافت سرباره ها، و شرایط پایداری این کانیها ما را به سمت فهم تکنولوژی مورد استفاده جهت استحصال فلزات در دنیای قدیم راهنمایی می کند. در این راستا فازهای مختلف سرباره بر اساس نوع فلز استخراج شده مورد بررسی و تفسیر قرار می گیرند تا بدین وسیله فرضیه ای جهت چگونگی استحصال و به آوری مواد معدنی معین گردد. مطالعات پترولوژیک بر روی سرباره های معادن فلزی مشهور دنیا نظیر سرچشمه (Cu) و گل گوهر (Fe) در ایران، ریو تینتو^۱ (Cu) و مونت رومرو^۲ (Ag) در اسپانیا [۱۰]، تیمنا^۳ (Cu) در اردن [۱]، ین شی و

^۱ Rio Tinto، از مهمترین کانسارهای مس پورفیری در اروپا در جنوب اسپانیا می باشد که در کمربند مشهور پیریت دنیا قرار دارد. مس از این رگه به تازگی به روش بیو لیچینگ (Bioliching) استخراج می شود. (P. T. Craddock & I. C. Freestone & M. H. Ortiz, 1987)

^۲ Monte Romero، از ذخایر مهم مس و نقره در جنوب شرق اسپانیا می باشد. در زمان فنیقی ها از این معدن نقره استخراج می شده.

(B. Rotenberg & Ph. Andrews & I. Keesmann, 1986)

^۳ Timna، رگه کانی سازی مس در جنوب اردن و شمال شرق صحرای سینایی. این معادن از دوران کالکولیتیک استخراج می شده اند.

(E. Krawczyk & I. Keesmann, 1986)